

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 janvier 2011

PROPOSITION DE LOI

**instituant une banque de données
et élargissant les compétences
des postes consulaires
en vue de lutter contre les mariages simulés**

(déposée par M. Thierry Giet et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 januari 2011

WETSVOORSTEL

**tot oprichting van een gegevensbank
en ter verruiming van de bevoegdheden
van de consulaire posten,
teneinde schijnhuwelijken tegen te gaan**

(ingediend door de heer Thierry Giet c.s.)

RÉSUMÉ

Afin de lutter contre les mariages simulés, la proposition de loi poursuit deux objectifs:

1. la création d'une banque de données fournissant aux acteurs concernés les informations utiles sur les antécédents éventuels des futurs époux en matière de mariage simulé;

2. l'élargissement des compétences des postes consulaires.

SAMENVATTING

Om schijnhuwelijken tegen te gaan, heeft dit wetsvoorstel een dubbele doelstelling:

1. een gegevensbank oprichten, die aan de betrokken actoren dienstige informatie verstrekt over de eventuele anteceden ten van de aanstaande echtgenoten op het vlak van schijnhuwelijken;

2. de bevoegdheden van de consulaire posten verruimen.

N-VA : Nieuw-Vlaamse Alliantie PS : Parti Socialiste MR : Mouvement Réformateur CD&V : Christen-Democratisch en Vlaams sp.a : socialistische partij anders Ecolo-Groen! : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen Open Vld : Open Vlaamse liberalen en democraten VB : Vlaams Belang cdH : centre démocrate Humaniste LDD : Lijst Dedecker PP : Parti Populaire	
<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i> DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif QRVA: Questions et Réponses écrites CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte) CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue) CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon) PLEN: Séance plénière COM: Réunion de commission MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i> DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft) CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft) CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft) PLEN: Plenum COM: Commissievergadering MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i> Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i> Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Cadre général

Le droit au mariage est garanti et reconnu par plusieurs conventions internationales telles que, notamment, la Déclaration universelle des droits de l'homme (article 16), la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (article 12) et le Pacte international relatif aux droits civils et politiques (article 23.2).

Le mariage peut toutefois également être un moyen d'abuser de la législation en matière de séjour. C'est pour cette raison que le Conseil de l'Union européenne a adopté, le 4 décembre 1997¹, une résolution sur les mesures à adopter en matière de lutte contre les mariages simulés.

Avec la loi du 4 mai 1999², le législateur belge s'est également engagé dans la lutte contre les mariages simulés. Le système de la publication des bans de mariage a été remplacé par la déclaration de mariage, un motif de nullité spécifique aux mariages simulés a été prévu et une base légale a été fournie à l'officier de l'état civil, sur laquelle il peut refuser de célébrer un mariage simulé. Ces nouvelles dispositions ont été précisées dans la circulaire du 17 décembre 1999.

En 2006, le mariage simulé a également été lié à une incrimination.

La loi du 12 janvier 2006 a introduit dans la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, un article 79bis qui sanctionne le mariage simulé ainsi que la tentative de mariage simulé.

Suite à cela, le Collège des procureurs généraux a créé un groupe de travail en vue de donner des directives aux parquets et d'uniformiser l'intervention des différents acteurs.

Il en a résulté l'adoption par le Collège des procureurs généraux, le 1er octobre 2009, d'une circulaire qui dresse l'inventaire des normes applicables à la problématique des mariages simulés, qui attire l'attention sur les conséquences de l'entrée en vigueur du nouvel article 79bis de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire,

¹ Publiée au JO 97/C382/01.

² Loi modifiant certaines dispositions relatives au mariage, publiée au *Moniteur belge* du 1er juillet 1999.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemeen

Het recht om te huwen, wordt erkend krachtens verscheidene internationale verdragen zoals meer bepaald de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (artikel 16), het Europees Verdrag voor de Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (artikel 12) en het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten (artikel 23.2).

Het huwelijk kan evenwel ook een middel zijn om de wetgeving inzake verblijf te misbruiken. Daarom nam de Raad van de Europese Unie op 4 december 1997¹ een resolutie aan betreffende maatregelen ter bestrijding van schijnhuwelijken.

Met de wet van 4 mei 1999² ging ook de Belgische wetgever de strijd aan tegen de schijnhuwelijken. Het systeem van de huwelijksaankondiging werd vervangen door de huwelijksaangifte, er werd voorzien in een specifieke nietigheidsgrond voor schijnhuwelijken, en aan de ambtenaar van de burgerlijke stand werd een wettelijke grondslag verschafft waarop hij een schijnhuwelijk kan weigeren te voltrekken. Die nieuwe bepalingen werden gepreciseerd in de omzendbrief van 17 december 1999.

In 2006 werd aan het schijnhuwelijk ook een strafbaarstelling gekoppeld.

In de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen werd bij de wet van 12 januari 2006 een artikel 79bis opgenomen dat het schijnhuwelijk en de poging tot schijnhuwelijk bestraft.

Naar aanleiding daarvan heeft het College van procureurs-generaal een werkgroep opgericht met als doel de parketten richtlijnen te geven en het optreden van de verschillende actoren eenvormig te maken.

Een en ander heeft ertoe geleid dat het College van procureurs-generaal op 1 oktober 2009 een omzendbrief aannam die een inventaris opstelt van de normen die van toepassing zijn op het vraagstuk van de schijnhuwelijken, de aandacht vestigt op de gevolgen van de inwerkingtreding van artikel 79bis (*nieuw*) van de wet

¹ Bekendgemaakt in Publicatieblad nr. C382.

² Wet tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende het huwelijk, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 juli 1999.

le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, qui précise le rôle de chaque instance concernée et qui s'efforce de définir une action uniforme en vue de mieux garantir la sécurité juridique.

Parallèlement, le Collège des procureurs généraux a mis à la disposition des parquets un manuel qui doit servir de guide pratique.

La circulaire et le manuel devraient également permettre la tenue de statistiques car, comme les parquets ouvriront toujours un dossier répressif, les enquêtes seront enregistrées dans la banque de données TPI³.

Pour le moment, il n'existe en effet pas de statistiques officielles pour la Belgique.

Les seuls chiffres disponibles sont ceux de l'Office des étrangers, mais ils indiquent uniquement le nombre d'informations reçues des officiers de l'état civil, en application de la circulaire du 13 septembre 2005 relative à l'échange d'information entre les officiers de l'état civil, en collaboration avec l'Office des étrangers, à l'occasion d'une déclaration de mariage concernant un étranger, lorsqu'ils dressent une acte de déclaration de mariage à l'égard d'un étranger qui séjourne sur le territoire du Royaume sans disposer d'un document attestant de la légalité de son séjour.

Ces chiffres n'indiquent pas le nombre de mariages simulés ou des enquêtes.

2. Création d'une banque de données

La présente proposition de loi vise, tout d'abord, la création d'une banque de données centrale.

La banque de données centrale fournira aux différents acteurs les informations utiles sur les antécédents éventuels des futurs époux en matière de mariage simulé. Ces informations sont essentielles dans un

³ Chaque parquet alimente sa banque de données locale en procédant à des enregistrements administratifs dans le système TPI. Chacune de ces banques de données locales est installée sur un serveur de données (UNIX) et les données enregistrées sont accessibles via un terminal ou PC. Il n'est pas possible d'obtenir des données d'un autre parquet dans la mesure où l'accès de chacun est limité à sa propre banque de données locale. Chaque banque de données regroupe environ 200 tables contenant les données d'un seul parquet. Outre les données ordinaires, la banque de données contient également des tables de codes. Il existe des codes définis au niveau national, mais également des codes locaux (propres à un parquet).

van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, voorts de rol van elke betrokken overheid verduidelijkt en ten slotte een eenvormig optreden tracht vast te leggen om de rechtszekerheid beter te garanderen.

Tegelijkertijd heeft het College van procureurs-generaal aan de parketten een draaiboek ter beschikking gesteld dat als praktische gids moet dienen.

De omzendbrief en het draaiboek zouden het ook mogelijk moeten maken statistieken bij te houden doordat de parketten steeds een strafdossier zullen openen waardoor de onderzoeken in de REA-gegevensbank zullen worden geregistreerd³.

Op dit ogenblik bestaan er immers geen officiële statistieken voor België.

De enige bestaande cijfers zijn die van de Dienst Vreemdelingenzaken, maar zij geven alleen het aantal meldingen weer welke werden ontvangen van de ambtenaren van de burgerlijke stand, zulks met toepassing van de omzendbrief van 13 september 2005 betreffende de uitwisseling van informatie tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand, in samenwerking met de Dienst Vreemdelingenzaken ter gelegenheid van een huwelijksaangifte waarbij een vreemdeling betrokken is, wanneer zij een akte van huwelijksaangifte opmaken ten aanzien van een vreemdeling die op het grondgebied van het Rijk verblijft zonder dat hij beschikt over een document waaruit zijn legaal verblijf op het grondgebied blijkt.

Die cijfers geven niet het aantal schijnhuwelijken of onderzoeken weer.

2. De oprichting van een gegevensbank

Dit wetsvoorstel strekt er eerst en vooral toe een centrale gegevensbank op te richten.

De centrale gegevensbank zal de verschillende actoren nuttige informatie bezorgen over de eventuele voorgeschiedenis op het vlak van schijnhuwelijken van de aanstaande echtgenoten. Die informatie is van

³ Elk parket slaat in zijn lokale databank gegevens op door met het REA-systeem administratieve registraties te verrichten. Elk van die lokale databanken staat op een UNIX-gegevensserver, en de geregistreerde gegevens zijn toegankelijk via een terminal of pc. Het is niet mogelijk gegevens van een ander parket op te vragen, aangezien ieders toegang beperkt is tot zijn eigen databank. Elke databank telt ongeveer 200 tabellen die de gegevens over één enkel parket bevatten. Naast de gewone gegevens bevat de databank ook codetabellen. Er bestaan zowel op nationaal echelon bepaalde codes als lokale codes (die eigen zijn aan een parket).

dossier de mariage qui peut conduire à l'obtention d'un avantage en matière de séjour. Leur encodage dans une banque de données représentera une diminution de charges administratives et un important gain de temps.

En effet, comme il n'y aura plus de temps perdu à rechercher ces informations, la décision sur la nécessité de réaliser une enquête complémentaire pourra être prise plus rapidement. Ces informations ne constitueront cependant toujours que, d'une part, l'un des éléments qui justifieront de la nécessité d'effectuer une enquête complémentaire et, d'autre part, l'une des circonstances dont la combinaison avec d'autres pourra faire ressortir qu'il s'agit d'un mariage de complaisance.

3. Compétences des postes consulaires

Ces postes sont habilités à enquêter sur la force probante de documents étrangers. En ce qui concerne les mariages simulés, l'avis des postes consulaires pourra être demandé, notamment par le fonctionnaire de l'état civil, dans le cadre d'une déclaration de mariage, et par le ministère public dans le cadre de la transcription ou de l'inscription d'un acte authentique étranger (article 31 du Code de droit international privé).

Les postes consulaires sont également habilités à délivrer des certificats de non-empêchement à mariage à des belges qui ont besoin de ce document pour contracter mariage à l'étranger. Ce certificat n'est délivré que si l'autorité étrangère le demande. Il faut donc que ce document soit exigé par le droit étranger applicable de cette autorité. Le certificat sera délivré si le requérant satisfait, selon le droit belge, aux qualités et conditions prescrites pour contracter mariage.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

CHAPITRE 2

Création d'une banque de données

Art. 2

Pour le moment, il n'existe aucune transparence ni aucune accessibilité des données utiles en matière de mariages simulés ou de tentatives de mariages simulés, à l'échelon national.

Il existe un échange de données entre les différentes instances, mais il est trop limité.

essentieel belang in een huwelijksdossier dat kan leiden tot het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel. Door die gegevens in een gegevensbank in te voeren, zal de administratieve werklast verminderen en zal veel tijd worden gewonnen.

Aangezien niet langer tijd zal moeten worden besteed aan het zoeken naar die gegevens, zal sneller kunnen worden beslist of al dan niet bijkomend onderzoek vereist is. Die gegevens vormen echter nog steeds niet meer dan één van de elementen om de noodzaak van een bijkomend onderzoek te staven, een onderdeel van de gegevens die er - in combinatie met andere informatie — kunnen op wijzen dat het om een schijnhuwelijk gaat.

3. Bevoegdheden van de consulaire posten

Die posten zijn gemachtigd een onderzoek in te stellen naar de bewijskracht van buitenlandse stukken. Met betrekking tot de schijnhuwelijken zal het advies van de consulaire posten kunnen worden gevraagd, meer bepaald door de ambtenaar van de burgerlijke stand, in het kader van een huwelijksaangifte, alsook door het openbaar ministerie, in het kader van de overschrijving of inschrijving van een buitenlandse authentieke akte (artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht).

De consulaire posten zijn tevens gemachtigd attesten van "geen huwelijksbeletsel" uit te reiken aan Belgen die dit attest nodig hebben om in het buitenland een huwelijk te sluiten. Het wordt enkel afgegeven indien de buitenlandse overheid het vereist. Het stuk moet dus vereist zijn door het buitenlands recht dat van toepassing is. Dit attest zal worden afgegeven indien de aanvrager naar Belgisch recht voldoet aan de hoedanigheden en de voorwaarden die vereist zijn om een huwelijk te mogen aangaan.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 2

Oprichting van een gegevensbank

Art. 2

In de huidige stand van zaken is geen sprake van transparantie of toegankelijkheid van de nuttige gegevens met betrekking tot schijnhuwelijken of pogingen daartoe op nationaal vlak.

Hoewel de verschillende instanties gegevens uitwisselen, is die uitwisseling te beperkt.

L'officier de l'état civil peut recueillir l'avis du ministère public (article 167, alinéa 2, du Code civil). En outre, lorsque, au moment de dresser un acte de déclaration de mariage, l'officier de l'état civil constate qu'il concerne un étranger qui ne dispose d'aucun document attestant de la légalité de son séjour sur le territoire, il doit en informer l'Office des étrangers en lui demandant de lui communiquer tous les renseignements utiles (circulaire du 13 septembre 2005).

Enfin, l'officier de l'état civil notifie sa décision de refus de célébrer un mariage à la connaissance du ministère public (article 167, alinéa 4, du Code civil), à l'Office des étrangers (circulaire du 13 septembre 2005 précitée) et à l'officier de l'état civil de la commune, ou des communes, où ce futur époux, ou ces futurs époux, sont inscrits, ou ont leur résidence actuelle s'ils ne sont pas inscrits dans la commune où la déclaration est effectuée (article 167, alinéa 5, du Code civil).

Cet échange de données est limité, tant sur le plan du contenu que sur le plan territorial. Il concerne en effet uniquement la décision de refus par l'officier de l'état civil et la circulaire du 13 septembre 2005 porte uniquement sur les étrangers qui ne disposent pas de documents attestant de la légalité de leur séjour sur le territoire. Les étrangers qui ne peuvent attester de la légalité de leur séjour ne sont toutefois pas les seuls à pouvoir obtenir un avantage en matière de séjour par le biais du mariage. Les étrangers en séjour légal précaire peuvent également obtenir un avantage en matière de séjour par ce biais.

En outre, l'échange de données est aussi limité "territorialement" au ministère public territorialement compétent, éventuellement aux 3 officiers de l'état civil, selon le domicile des conjoints, et à l'Office des étrangers qui conserve les refus dans le dossier administratif de l'étranger (Avis n° 1/2009 du 14 janvier 2009 de la Commission de la protection de la vie privée concernant l'adaptation d'un code dans le type d'information relatif à l'état civil afin de prévenir les mariages de complaisance).

L'avis de la Commission de la protection de la vie privée précise également ceci:

"14. Cette limitation peut être exploitée pour entreprendre une nouvelle tentative dans une autre commune après un refus, en spéculant d'une part sur l'ignorance

De ambtenaar van de burgerlijke stand kan het advies van het openbaar ministerie inwinnen (artikel 167, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek). Wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand bij het opstellen van een akte van huwelijksaangifte bovendien vaststelt dat een van de aanstaande echtgenoten een vreemdeling is die geen enkel document kan overleggen waaruit blijkt dat hij wettig op het grondgebied verblijft, moet hij de Dienst Vreemdelingenzaken daarvan in kennis stellen, en die dienst verzoeken hem alle nuttige inlichtingen te verschaffen (omzendbrief van 13 september 2005).

Ten slotte brengt de ambtenaar van de burgerlijke stand niet alleen het openbaar ministerie ter kennis dat hij heeft beslist te weigeren een huwelijk te voltrekken (artikel 167, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek), maar ook de Dienst Vreemdelingenzaken (voornoemde omzendbrief van 13 september 2005) en de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente(n) waar een of beide aanstaande echtgenoten zijn ingeschreven of hun huidige verblijfplaats hebben indien ze niet in de gemeente zijn ingeschreven waar de aangifte wordt gedaan (artikel 167, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Die gegevensuitwisseling is zowel inhoudelijk als territoriaal beperkt. De uitwisseling heeft immers alleen betrekking op de weigeringsbeslissing door de ambtenaar van de burgerlijke stand, en de omzendbrief van 13 september 2005 is louter van toepassing op vreemdelingen die niet over documenten beschikken waaruit blijkt dat zij wettig op het grondgebied verblijven. Het zijn echter niet alleen vreemdelingen die geen wettig verblijf kunnen aantonen, die door het huwelijk een verblijfsrechtelijk voordeel kunnen verkrijgen; ook vreemdelingen die een precair legaal verblijf hebben, kunnen er hun voordeel mee doen.

Bovendien is de gegevensuitwisseling ook "territoriaal" beperkt tot het territoriaal bevoegde openbaar ministerie, eventueel tot de drie ambtenaren van de burgerlijke stand, naargelang van de woonplaats van de echtgenoten, en tot de Dienst Vreemdelingenzaken, die de weigeringen bijhoudt in het administratief dossier van de vreemdeling (advies nr. 01/2009 van 14 januari 2009 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer met betrekking tot aanpassing van een code in het informatietype burgerlijke staat met het oog op de bestrijding van schijnhuwelijken).

Het advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer bepaalt voorts nog het volgende:

"14. Die beperking kan worden uitgebuit om na een afwijzing in een andere gemeente een nieuwe poging te ondernemen, speculerend enerzijds op de onwetend-

de l'officier de l'état civil quant à la tentative précédente et d'autre part sur des différences locales concernant l'application de la réglementation et l'appréciation de la situation.

15. Actuellement, les refus de célébrer le mariage sont conservés dans le dossier administratif de l'étranger auprès de l'Office des étrangers, mais ces informations ne seront communiquées qu'à un officier de l'état civil pour autant que celui-ci prenne contact avec cet Office. En outre, rien n'empêche les personnes concernées, lorsqu'elles sont confrontées à un sursis au mariage, de tenter leur chance ailleurs entre-temps. L'officier de l'état civil ne saura pas qu'une enquête est déjà en cours ailleurs concernant la demande de mariage.

21. La Commission constate qu'à la lumière des dispositions réglementaires liées aux mariages de complaisance, l'utilisation des codes s'inscrit dans le cadre d'une finalité déterminée et explicite. Ces codes sont en outre proportionnels dans le sens où le code 90 remplit uniquement une fonction d'avertissement à l'égard des autres acteurs concernés et que le code 91 contient des informations pratiques pertinentes pour les autres acteurs.

La Commission pense également que l'utilisation de ces codes peut constituer un instrument de travail utile pour les 3 instances qui sont chargées de prévenir et de lutter contre les mariages de complaisance — une finalité commune déterminée, explicite et légitime.”.

Le système de circulation de l'information est donc lacunaire.

Il est indiqué de développer un instrument de travail qui sera utile tant pour la politique de prévention que pour la politique de contrôle et qui consistera en une compilation d'informations sur des situations concrètes de mariages simulés, aussi bien des mariages projetés que des mariages célébrés, en Belgique et à l'étranger.

L'option retenue est celle d'une banque de données centrale accessible aux officiers de l'état civil, aux parquets, à l'Office des étrangers et aux postes consulaires de carrière pour l'encodage et la consultation de données, dans des cas strictement définis par la loi. La banque de données sera créée au sein du SPF Justice.

Il est le responsable du traitement des données. Le responsable du traitement assure, entre autres, le respect des droits des personnes concernées, le respect de l'éventuel devoir d'information à l'égard des personnes

heid van de ambtenaar van de burgerlijke stand over de voorgaande en anderzijds op plaatselijke verschillen inzake de toepassing van de reglementering en de appreciatie van de situatie.

15. Momenteel worden in het administratief dossier van de vreemdeling bij de Dienst Vreemdelingenzaken wel de weigeringen om het huwelijk te voltrekken bijgehouden, maar die informatie zal maar meegedeeld worden aan een ambtenaar van de burgerlijke stand voor zover die contact opneemt met deze Dienst. Daarenboven belet niets de betrokkenen, wanneer zij geconfronteerd worden met een uitstel van het huwelijk, ondertussen elders hun geluk te beproeven. Die ambtenaar zal in het ongewisse verkeren omtrent het feit dat er elders m.b.t. de huwelijksaanvraag reeds een onderzoek loopt.

21. De Commissie stelt vast dat in het licht van de reglementaire bepalingen in verband met de schijnhuwelijken, het gebruik van de codes kadert in een welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde. Daarenboven zijn deze codes proportioneel in die zin dat code 90 louter een waarschuwingfunctie vervult ten overstaan van de andere actoren inzake en dat code 91 een inhoudelijke informatie bevat die voor de andere actoren pertinent is.

De Commissie beseft dat het gebruik ervan voor de 3 instanties die belast zijn met het voorkomen en bestrijden van schijnhuwelijken — een welbepaald, uitdrukkelijk en gerechtvaardigd gemeenschappelijk doeleinde — een nuttig werkinstrument kan zijn.”.

Het systeem van informatiedoorstroming is dus onvolledig.

Het is raadzaam een werkinstrument te ontwikkelen dat zowel voor het preventie- als voor het toezichtsbeleid nuttig zal zijn en dat bestaat uit de bundeling van informatie over concrete schijnhuwelijksituaties, zowel met betrekking tot voorgenomen als voltrokken huwelijken, zowel in binnen- als in buitenland.

Er wordt geopteerd voor een centrale gegevensbank waartoe de ambtenaren van de burgerlijke stand, de parketten, de Dienst Vreemdelingenzaken en de consulaire beroepsposen toegang krijgen voor het inbrengen en raadplegen van gegevens, in bij wet strikt omschreven gevallen. De gegevensbank zal worden opgericht binnen de FOD Justitie.

Hij is belast met de verwerking van de gegevens. De verantwoordelijke voor de verwerking zal onder meer zorgen voor de eerbiediging van de rechten van de betrokkenen, het naleven van de eventuele informatieplicht

concernées et la déclaration auprès de la Commission de la protection de la vie privée. En outre, il prend les mesures de sécurité afin de protéger les données. Il se reportera aux mesures de référence en matière de sécurité applicables à tout traitement de données à caractère personnel, établies par la Commission de la protection de la vie privée.

Art. 3

Les données encodées porteront sur les actes et les décisions concernant à la fois les mariages projetés et les mariages contractés en Belgique et à l'étranger. Ces données iront de la déclaration de mariage au refus ou à la célébration du mariage, en passant par la reconnaissance ou non d'un mariage contracté à l'étranger.

Les enquêtes pénales, dans le cadre de l'article 79*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et de l'article 391*sexies* du Code pénal, ne sont pas reprises dans la banque de données.

L'échange de données en la matière doit être optimisé au niveau du parquet.

Art. 4

La durée de conservation des données est de cinq ans. Toutefois, lorsque le mariage est célébré, les données sont supprimées après un an.

Il est également important, dans le cas où le mariage est célébré, de conserver les données dans la banque de données pour un certain temps. Il arrive, en effet, qu'on constate après la célébration du mariage qu'il s'agit d'un mariage simulé. Ainsi, il arrive que l'époux victime du mariage simulé, soit quitté peu après la célébration du mariage et réalise qu'il n'était pas question d'un véritable mariage. Même dans ce cas là, on peut encore intervenir par la voie d'une annulation du mariage.

Art. 5

Les officiers de l'état civil, les parquets, l'Office des étrangers et les postes consulaires de carrière auront, dans le cadre strict de l'exécution des missions défi-

ten aanzien van de betrokkenen en de aangifte bij de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer. Daarnaast dient zij de nodige beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de bescherming van de gegevens te treffen. Hierbij wordt verwezen naar de door de Commissie opgestelde referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens.

Art. 3

De in de gegevensbank opgenomen gegevens zullen betrekking hebben op de akten en beslissingen in verband met de geplande huwelijken, maar oop op de in België en in het buitenland aangegane huwelijken. Die gegevens betreffen de huwelijksaangiften, de huwelijksvoltrekkingen, de weigeringen een huwelijk te voltrekken, of nog de erkenningen (of niet) van in het buitenland aangegane huwelijken.

De strafrechtelijke onderzoeken in het kader van artikel 79*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 391*sexies* van het Strafwetboek worden niet opgenomen in de gegevensbank.

De gegevensuitwisseling hieromtrent moet geoptimaliseerd worden op het niveau van het parket.

Art. 4

De gegevens worden vijf jaar bewaard. Indien het huwelijk voltrokken wordt, worden de gegevens evenwel na één jaar gewist.

Het is tevens van belang dat, ook als het huwelijk wordt voltrokken, de gegevens gedurende een bepaalde tijd in de gegevensbank worden bewaard. Het komt immers voor dat pas na de voltrekking van het huwelijk wordt vastgesteld dat het om een schijnhuwelijk ging. Zo kan het gebeuren dat de echtgenoot die het slachtoffer van het schijnhuwelijk is, kort na de voltrekking van het huwelijk verlaten wordt en pas dan beseft dat er van een echt huwelijk geen sprake was. Ook in dat geval kan alsnog worden opgetreden door het huwelijk te vernietigen.

Art. 5

De ambtenaren van de burgerlijke stand, de parketten, de Dienst Vreemdelingenzaken en de consulaire beroepsposten krijgen toegang tot de gegevensbank,

nies par cette loi et qui nécessitent la consultation des données, accès à la banque de données, tant pour y encoder des données que pour en obtenir.

Les officiers de l'état civil, pour commencer, sont les acteurs principaux en ce qui concerne les mariages projetés en Belgique. Ils encoderont la majeure partie des données, à savoir les déclarations de mariage, les enquêtes demandées visées à l'article 20/1 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire, le sursis à l'établissement d'un acte de mariage et le refus de dresser un acte de mariage, la surséance à la célébration d'un mariage et le refus de célébrer un mariage. Ils reconnaîtront et transcriront également des actes de mariage étrangers et encoderont également leurs décisions en la matière.

Ensuite, la banque de données sera également accessible au ministère public. Les parquets fournissent en effet un avis, tant pour les mariages projetés en Belgique que pour la reconnaissance d'actes de mariage étrangers (voir article 31 du Code de droit international privé), et peuvent former opposition à la délivrance d'un certificat de non-opposition à mariage par les postes consulaires de carrière. De plus, ils ont aussi des compétences pénales relatives aux mariages simulés.

La troisième instance à laquelle la banque de données sera accessible est l'Office des étrangers. Dans le cadre de ses compétences relatives à l'entrée et au séjour des étrangers en Belgique, cet office constitue aussi un maillon important dans la lutte contre les mariages simulés. Il va sans dire que, en ce qui concerne l'application combinée des articles 79*bis* et 81 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, l'accès à la banque de données se fait dans le respect des règles du Code d'instruction criminelle (notamment: pas de recherche proactive de la part de l'Office des étrangers, enquête menée sous la direction d'un magistrat, ...).

Enfin, la banque de données sera également accessible aux postes consulaires de carrière. Dans le cadre de leur fonction d'officier de l'état civil, ils sont également compétents pour célébrer des mariages.

Leur avis peut en outre être sollicité en ce qui concerne la force probante de documents étrangers et ils sont compétents pour délivrer les certificats de non-empêchement à mariage.

zowel om gegevens in te voeren als om ze op te vragen, binnen het strikte kader van de uitoefening van de wettelijk omschreven taken waarvoor de gegevens moeten worden geraadpleegd.

De ambtenaren van de burgerlijke stand zijn de belangrijkste actoren met betrekking tot de in België geplande huwelijken. Zij zullen het merendeel van de gegevens inbrengen, met name de huwelijksaangiften, de gevraagde onderzoeken als bedoeld in artikel 20/1 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het uitstel van het opmaken van de huwelijksakte en de weigering om die akte op te stellen, het uitstel van het huwelijk en de weigering om het huwelijk te voltrekken. Tevens erkennen zij en schrijven zij buitenlandse huwelijksakten over en voeren zij hun beslissingen daaromtrent in.

Voorts is de gegevensbank tevens toegankelijk voor het openbaar ministerie. De parketten verlenen immers adviezen, zowel met betrekking tot de in België geplande huwelijken als tot de erkenning van buitenlandse huwelijksakten (zie artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht), en kunnen verzet aantekenen tegen de afgifte van een attest van "geen huwelijksbeletsel" door de consulaire beroepsposen. Daarnaast hebben zij ook strafrechtelijke bevoegdheden met betrekking tot de schijnhuwelijken.

De derde overheid die toegang heeft tot de gegevensbank, is de Dienst Vreemdelingenzaken. In het kader van zijn bevoegdheden in verband met de instroom en het verblijf van vreemdelingen in België, vormt ook deze dienst een belangrijke schakel in de strijd tegen schijnhuwelijken. Met betrekking tot de gezamenlijke toepassing van de artikelen 79*bis* en 81 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, spreekt het vanzelf dat de toegang tot de gegevensbank onderworpen is aan de inachtneming van de bepalingen van het Wetboek van strafvordering (met name dat de Dienst Vreemdelingenzaken geen proactief onderzoek mag voeren, dat het onderzoek moet worden gevoerd onder leiding van een magistraat enzovoort).

Ten slotte is de gegevensbank ook toegankelijk voor de consulaire beroepsposen. In het raam van hun functie van ambtenaar van de burgerlijke stand zijn zij tevens bevoegd om huwelijken te voltrekken.

Bovendien kan hun advies gevraagd worden over de bewijskracht van buitenlandse stukken, en zijn zij bevoegd voor de afgifte van de attesten van "geen huwelijksbeletsel".

Cet article stipule dans quelles conditions et à quelles données les différents autorités ont accès.

En ce qui concerne l'Office des étrangers, il est prévu que seuls les fonctionnaires nommément désignés ont accès à la banque de données.

Pour chaque instance, les hypothèses d'accès à la banque de données ont été strictement définies dans le texte, ce qui a été souligné très favorablement par la Commission de la protection de la vie privée.

Art. 6

La Commission de la protection de la vie privée sera chargée de contrôler le traitement des données, le respect des règles en matière d'accessibilité de la banque de données et l'envoi des données à la banque de données, et ce en vue de la protection de la vie privée des personnes concernées. Il importe en effet que l'encodage, et certainement la consultation des données, s'effectuent uniquement dans le cadre du but visé par le législateur, à savoir la lutte contre les mariages simulés, et toujours dans le cadre d'un mariage projeté précis ou d'un acte de mariage précis.

Art. 7

Les modalités diverses relatives à la banque de données et à l'organe de contrôle seront définies par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Art. 8

La banque de données ne peut pas contenir de données raciales ou ethniques, ni de données relatives aux convictions religieuses et la collecte, le traitement et le transfert des données se déroulent conformément aux dispositions y afférentes de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée.

Dit artikel bepaalt onder welke voorwaarden en tot welke gegevens de verschillende autoriteiten toegang tot de gegevensbank hebben.

Met betrekking tot de Dienst Vreemdelingenzaken is bepaald dat de gegevensbank alleen toegankelijk is voor de bij naam aangewezen ambtenaren.

In de tekst wordt strikt omschreven aan welke voorwaarden elke overheid moet voldoen om toegang te hebben tot de gegevensbank. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is daar zeer mee ingenomen.

Art. 6

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt belast met de controle op de verwerking van de gegevens, de inachtneming van de regels inzake de toegankelijkheid van de gegevensbank en de overheveling van de gegevens naar die bank, met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het is immers belangrijk dat de invoer, en zeker de raadpleging van de gegevens, uitsluitend gebeurt in het kader van het door de wetgever beoogde doel, namelijk met het oog op de bestrijding van de schijnhuwelijken, en in alle gevallen met betrekking tot een welbepaald gepland huwelijk of huwelijksakte.

Art. 7

De diverse nadere regels inzake de gegevensbank en het controleorgaan zullen worden bepaald bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, nadat daarover het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd ingewonnen.

Art. 8

De gegevensbank mag geen gegevens betreffende ras, afkomst of religieuze overtuiging bevatten. De inzameling, behandeling en overdracht van de gegevens geschieden in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer

CHAPITRE 3

Modifications au Code civil

Art. 9

Cet article apporte trois modifications à l'article 63 du Code civil.

Tout d'abord il est prévu, dans le paragraphe 2, que l'officier de l'état civil doit établir l'acte de déclaration dans le mois de la réception de tous les documents visés à l'article 64, c'est-à-dire après que le dossier soit complet.

Ensuite, un nouveau paragraphe 3/1 prévoit l'obligation pour l'officier de l'état civil de consulter la banque de données créée par la proposition de loi.

Pour pouvoir juger si un mariage projeté est un mariage simulé ou s'il existe des doutes sérieux qu'il puisse s'agir d'un mariage simulé, il est en effet primordial que l'officier de l'état civil dispose de toutes les informations nécessaires.

La consultation de la banque de données permettra à l'officier de l'état civil de prendre connaissance d'éventuels précédents de (tentative de) mariage simulé dans le chef des intéressés. Il est précisé que l'officier de l'état civil consultera également la banque de données chaque fois que cela est nécessaire en vue du suivi de la procédure de mariage (exemple: avant de prendre sa décision de refuser ou non de célébrer le mariage).

L'officier de l'état civil appréciera la pertinence de ces informations et procèdera ou non à une enquête complémentaire.

Le but n'est pas de refuser ou de surseoir à l'établissement d'un acte de déclaration simplement sur la base d'une consultation de la banque de données.

La troisième modification vise l'hypothèse de la non satisfaction aux conditions prévues aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé des documents soumis, comme motif de refus pour l'officier de l'état civil d'établir un acte de déclaration de mariage. Ces dispositions portent sur la force probante des documents.

Afin de juger si ces conditions sont satisfaites, la possibilité est donnée à l'officier de l'état civil, en cas de doute sérieux quant à la force probante des

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 9

Dit artikel brengt drie wijzigingen aan in artikel 63 van het Burgerlijk Wetboek.

Eerst en vooral wordt in paragraaf 2 bepaald dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de akte van aangifte moet opstellen binnen een maand na ontvangst van alle in artikel 64 bedoelde stukken, met name wanneer het dossier volledig is.

Vervolgens stelt een nieuwe paragraaf 3/1 dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de bij het wetsvoorstel opgerichte gegevensbank moet raadplegen.

Om te kunnen oordelen of een gepland huwelijk een schijnhuwelijk is, of wanneer er ernstige vermoedens zijn dat het om een schijnhuwelijk kan gaan, is het immers in de eerste plaats van belang dat de ambtenaar van de burgerlijke stand over alle nodige informatie beschikt.

Door de gegevensbank te raadplegen, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand achterhalen of de betrokkenen eventueel reeds eerder schijnhuwelijken hebben aangegaan of pogingen daartoe hebben ondernomen. Gepreciseerd wordt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de gegevensbank tevens zo vaak als nodig moet raadplegen bij de verdere afhandeling van de huwelijksprocedure (bijvoorbeeld vooraleer hij beslist het huwelijk al dan niet te voltrekken).

De ambtenaar van de burgerlijke stand beoordeelt de relevantie van die gegevens en stelt vervolgens al dan niet een aanvullend onderzoek in.

Het ligt niet in de bedoeling dat louter op grond van de raadpleging van de gegevensbank wordt geweigerd een akte van aangifte op te maken of het opmaken daarvan uit te stellen.

De derde wijziging beoogt te bepalen wat er moet gebeuren wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand weigert een akte van huwelijksaangifte op te maken omdat hij oordeelt dat de voorgelegde stukken niet voldoen aan de voorwaarden van de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht. Deze bepalingen hebben betrekking op de bewijskracht van de stukken.

Om te oordelen of aan die voorwaarden is voldaan, kan de ambtenaar van de burgerlijke stand, in geval van ernstige twijfel over de bewijskracht van de hem

documents qui lui sont soumis, de surseoir à l'établissement de l'acte de déclaration pendant une période de quatre mois si, conformément au nouvel article 20/1 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire, introduit par la présente proposition, il demande l'avis du poste consulaire de carrière dans le ressort duquel le document a été établi. Cet avis n'est pas contraignant.

Dans ce délai de quatre mois, l'officier de l'état civil doit décider si les conditions fixées aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé sont remplies ou non et si l'acte peut être établi.

L'article 63, § 4, alinéa 3, proposé (deuxième alinéa inséré par l'article 9, point 3-a, de la présente proposition) stipule que les délais légaux, qui courent dans le cas où un avis relatif au respect des conditions visées aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé est demandé au poste consulaire de carrière, sont suspendus pour la durée de la contre-enquête.

Le délai de quatre mois, dans lequel l'officier de l'état civil doit prendre une décision, est par conséquent suspendu pour la durée de la contre-enquête. L'officier de l'état civil doit pouvoir prendre connaissance du résultat de la contre-enquête.

Il faut en outre éviter que la contre-enquête soit utilisée seulement en vue de laisser expirer ce délai de quatre mois. Une possibilité de recours contre ce refus est prévue.

Art. 10

Le délai de quatre mois, tel que prévu dans le nouvel article 63, § 4, dans lequel l'officier de l'état civil doit décider si les documents satisfont aux conditions fixées aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé s'il demande l'avis du poste consulaire de carrière, prend cours après réception de l'ensemble des documents visés à l'article 64, § 1er, du Code civil. Afin de pouvoir déterminer quand débute ce délai, il est nécessaire de prévoir un accusé de réception des documents. À l'article 64, § 1er, il est dès lors ajouté que, lorsque les futurs époux lui remettent les documents, l'officier de l'état civil délivre un accusé de réception.

overgelegde stukken, het opmaken van de akte van aangifte vier maanden uitstellen, op voorwaarde dat hij, overeenkomstig het bij dit wetsvoorstel ingevoegde nieuwe artikel 20/1 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het advies vraagt van de consulaire beroepspost in wiens ambtsgebied het stuk werd opgesteld. Dit advies is niet bindend.

Binnen die termijn van vier maanden moet de ambtenaar van de burgerlijke stand oordelen of de voorwaarden als bepaald in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht al dan niet in acht zijn genomen en of de akte kan worden opgemaakt.

Het voorgestelde artikel 63, § 4, derde lid, (cf. artikel 9, 3, a, van dit wetsvoorstel) bepaalt dat de wettelijke termijnen die ingaan ingeval de consulaire beroepspost om advies wordt gevraagd over de inachtneming van de voorwaarden als bedoeld in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht, worden opgeschort zolang het tegenonderzoek loopt.

De termijn van vier maanden waarbinnen de ambtenaar van de burgerlijke stand een beslissing moet nemen, wordt bijgevolg opgeschort voor de duur van het tegenonderzoek. De ambtenaar van de burgerlijke stand moet kennis kunnen nemen van het resultaat van het tegenonderzoek.

Bovendien moet worden voorkomen dat het tegenonderzoek louter wordt aangevraagd om die termijn van vier maanden te overbruggen. Tegen de weigering de akte op te maken kan beroep worden ingesteld.

Art. 10

Ingeval de consulaire beroepspost om advies wordt gevraagd, gaat de termijn van vier maanden als bedoeld in het nieuwe artikel 63, § 4, waarbinnen de ambtenaar van de burgerlijke stand moet oordelen of de documenten voldoen aan de voorwaarden als bepaald in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht, in na ontvangst van alle documenten als bedoeld in artikel 64, § 1, van het Burgerlijk Wetboek. Om de aanvangsdatum van die termijn precies te kunnen bepalen, is een bewijs van ontvangst van de documenten noodzakelijk. Daarom wordt in artikel 64, § 1, bepaald dat de ambtenaar van de burgerlijke stand een ontvangstbewijs afgeeft wanneer de aanstaande echtgenoten hem de documenten overhandigen.

Art. 11

L'officier de l'état civil doit tenir compte de l'ensemble des éléments dont il dispose pour prendre ses décisions, parmi lesquels ceux fournis par les futurs époux et les données contenues dans la banque de données centrale. Il ne pourra donc pas refuser de célébrer le mariage en se basant uniquement sur un élément issu de la banque de données.

Il est en effet seulement question de mariage simulé s'il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'un au moins des époux n'est manifestement pas la création d'une communauté de vie durable, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut d'époux. En outre, surseoir à la célébration du mariage ne reste possible que s'il existe un doute sérieux quant au fait qu'il s'agit d'un mariage sincère. La décision à ce sujet ne peut intervenir qu'après l'établissement de l'acte de déclaration.

Les informations issues de la banque de données constituent un des éléments sur lesquels l'officier de l'état civil fondera sa décision. Ceci est, en outre, à nouveau souligné dans le point 1° de cet article 11, qui insère un nouvel alinéa 2 dans l'article 167 du Code civil.

En outre, la possibilité est donnée au procureur du Roi de prolonger la période de surséance de deux mois d'une nouvelle période de deux mois.

La pratique démontre que le délai de deux mois s'est souvent avéré insuffisant pour pouvoir effectuer une enquête convenable et fournir un avis fondé. Pour cette raison, la possibilité a été prévue pour le procureur du Roi de prolonger ce délai, sur décision motivée. La décision de prolongation doit mentionner les raisons pour lesquelles le délai de 2 mois, dans le cas en question, n'est pas suffisant. Il ne peut être question de prolongations automatiques ni systématiques.

Afin de veiller à ce que la décision concernant les futurs époux soit prise dans un délai raisonnable, le délai ne peut toutefois pas être prolongé dans le cas où l'officier de l'état civil a déjà demandé l'avis du poste consulaire de carrière sur la force probante des documents au moment de la déclaration de mariage.

Il est alors nécessaire que, lors de sa demande d'avis au procureur du Roi, l'officier de l'état civil indique s'il a demandé ou non l'avis du poste consulaire de carrière. Le cas échéant, il appartiendra au procureur du Roi de vérifier auprès de l'officier de l'état civil si un poste

Art. 11

De ambtenaar van de burgerlijke stand moet bij zijn beslissing rekening houden met alle elementen waarover hij beschikt, waaronder de gegevens die de aanstaande echtgenoten bezorgen, alsook die welke in de centrale gegevensbank zijn opgenomen. De weigering het huwelijk te voltrekken mag derhalve niet gebaseerd zijn op slechts één element uit de gegevensbank.

Er is immers slechts sprake van een schijnhuwelijk als uit een samenloop van omstandigheden blijkt dat minstens één van de echtgenoten kennelijk niet de intentie heeft een duurzame leefgemeenschap tot stand te brengen, maar louter uit is op een verblijfsrechtelijk voordeel dat aan het huwelijk verbonden is. Voorts zal de voltrekking van het huwelijk nog altijd alleen kunnen worden uitgesteld als er ernstige twijfel bestaat dat het om een oprecht huwelijk gaat. De beslissing hierover kan alleen worden genomen nadat de akte van aangifte is opgemaakt.

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal zijn beslissing onder meer steunen op de informatie in de gegevensbank. Dat wordt nogmaals benadrukt in het 1° van dit artikel 11, waarbij een nieuw tweede lid in artikel 167 van het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd.

Voorts kan de procureur des Konings de periode van twee maanden waarin uitstel wordt verleend, met nog eens twee maanden verlengen.

Die termijn van twee maanden blijkt in de praktijk vaak te kort te zijn om een degelijk onderzoek te kunnen voeren en onderbouwd advies te verstrekken. Daarom krijgt de procureur des Konings de mogelijkheid die termijn te verlengen, na een met redenen omklede beslissing. In de beslissing de termijn te verlengen, moeten de redenen worden vermeld waarom de termijn van twee maanden in voorkomend geval niet volstaat. Het is niet de bedoeling de verlenging automatisch of stelselmatig toe te kennen.

Opdat de beslissing met betrekking tot de aanstaande echtgenoten binnen een redelijke termijn wordt genomen, mag de termijn niet worden verlengd ingeval de ambtenaar van de burgerlijke stand de consulaire beroepspost al bij de aangifte van het huwelijk om advies over de bewijskracht van de documenten heeft gevraagd.

Daarom moet de ambtenaar van de burgerlijke stand, wanneer hij de procureur des Konings om advies vraagt, aangeven of hij de consulaire beroepspost al dan niet om advies heeft gevraagd. Zo nodig doet de procureur des Konings bij de ambtenaar van de burgerlijke stand

consulaire avait été saisi, et donc s'il peut prolonger le délai.

CHAPITRE 4

Modifications au Code de droit international privé

Art. 12

Bien que cela soit déjà implicitement contenu dans le renvoi à l'article 27, § 1er, on précise dans l'article 31, § 1er, du Code de droit international privé qu'un acte authentique étranger ne peut être transcrit ou inscrit qu'après vérification non seulement des conditions visées à l'article 27, § 1er, mais également des conditions visées à l'article 28.

Ensuite, il est prévu que le ministère public puisse, en cas de doutes sérieux, soumettre un document étranger pour avis aux postes consulaires de carrière. Ici aussi, le dépositaire de l'acte ou du registre doit prendre une décision quant à la force probante, au plus tard quatre mois après avoir reçu le document.

Finalement, des délais sont introduits, dans lesquels le dépositaire de l'acte ou du registre doit décider s'il peut procéder à la mention en marge ou à la transcription du document. Il doit décider dans le mois, après l'accusé de réception remis après réception du document. Lorsque l'avis du ministère public est demandé, ce délai est prolongé de deux mois.

Ce délai est en outre prolongé de nouveau de deux mois lorsque le ministère public demande l'avis du poste consulaire de carrière. Le délai maximal dans lequel le dépositaire doit prendre une décision est par conséquent cinq mois.

Si le dépositaire de l'acte ou du registre ne prend pas de décision dans ces délais, la même procédure est prévue que celle applicable dans le cas d'un refus. Le tribunal se prononce alors sur la mention en marge ou sur la transcription.

Ces modifications traitent de tous les actes authentiques étrangers et décisions judiciaires étrangères, et donc pas seulement des actes de mariages étrangers.

Il n'est pas question ici que de la reconnaissance de l'acte de mariage. Ça signifie que, en ce qui concerne

navraag of een consulaire post al dan niet om advies werd gevraagd, om te bepalen of de termijn mag worden verlengd.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht

Art. 12

Hoewel de verwijzing naar artikel 27, § 1, zulks al impliceert, wordt in artikel 31, § 1, van het Wetboek van internationaal privaatrecht de bepaling opgenomen dat een buitenlandse authentieke akte slechts mag worden overgeschreven of ingeschreven wanneer is vastgesteld dat niet alleen is voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 27, § 1, maar ook aan die als bedoeld in artikel 28.

Vervolgens wordt bepaald dat het openbaar ministerie, bij ernstige twijfel, buitenlandse documenten ter advies kan voorleggen aan de consulaire beroepsposten. Ook hier moet de bewaarder van de akte of het register een beslissing over de bewijskracht nemen, uiterlijk binnen vier maanden nadat hij het document heeft ontvangen.

Tot slot wordt voorzien in termijnen waarbinnen de bewaarder van de akte of het register moet oordelen of hij moet overgaan tot kantmelding dan wel overschrijving van het document. Daartoe beschikt hij over een termijn van één maand, te rekenen vanaf de bevestiging van ontvangst van het document. Ingeval het openbaar ministerie om advies wordt gevraagd, wordt die termijn met twee maanden verlengd.

Bovendien wordt die termijn met nog eens twee maanden verlengd ingeval het openbaar ministerie de consulaire beroepspost om advies vraagt. De termijn waarbinnen de bewaarder een beslissing moet nemen, bedraagt dus ten hoogste vijf maanden.

Als de bewaarder van de akte of van het register niet binnen die termijnen beslist, geldt dezelfde procedure als bij een weigering. De rechtbank zal dan beslissen of moet worden overgegaan tot kantmelding dan wel overschrijving.

Die wijzigingen hebben betrekking op alle buitenlandse authentieke akten en rechterlijke beslissingen, en dus niet louter op buitenlandse huwelijksakten.

Het betreft hier wel alleen de erkenning van de buitenlandse akte. Voor de huwelijken in het buitenland

les mariages contractés à l'étranger, il n'est pas fait de distinction entre la déclaration de mariage (acte de déclaration) et la célébration du mariage (acte de mariage). Dans ce cas, il est possible et opportun, en vue du respect du délai raisonnable, dans le cadre de la vérification des conditions visées aux articles 27, § 1er, et 28, lorsque les avis du poste consulaire de carrière et du ministère public sont jugés nécessaires, de faire courir simultanément les délais relatifs à leurs vérifications respectives.

Pour les mêmes raisons, il est indiqué que l'avis du poste consulaire de carrière soit demandé par le ministère public. Concernant la force probante, le ministère public dispose déjà en effet de davantage de possibilités d'appréciation. Les postes consulaires de carrière ne seront donc consultés que si cela s'avère nécessaire.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire

Art. 13

Concernant les documents étrangers, les postes consulaires de carrière ne légalisent actuellement que les signatures, sans se préoccuper du contenu des documents qui leur sont soumis.

L'arrêté royal du 12 juillet 2006 relatif à la légalisation de décisions judiciaires ou actes authentiques étrangers (*Moniteur belge* du 11 janvier 2007) donne la possibilité au poste consulaire qui constate un problème, *prima facie*, de mentionner ses remarques et d'effectuer une enquête à la demande, et aux frais, des autorités belges.

Dans le cadre de dossiers de mariages simulés, la production de documents, dont la force probante est insuffisante (par exemple: faux documents ou documents falsifiés), pose notamment problème.

L'officier de l'état civil peut faire appel à la police et au parquet en cas de présomption de faux documents. La police peut effectivement faire appel à l'Office central pour la répression des faux, de la Police judiciaire fédérale.

Les postes consulaires représentent toutefois une autorité extrêmement appropriée pour vérifier la force

betekent dit dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen de huwelijksaangifte (akte van aangifte) en de voltrekking van het huwelijk (akte van huwelijk). In dat geval is het mogelijk en, met het oog op de inachtneming van de redelijke termijn, ook aangewezen bij het onderzoek van de voorwaarden als bedoeld in artikel 27, § 1, en artikel 28, de respectieve onderzoekstermijnen te doen samenvallen ingeval de adviezen van zowel de consulaire beroepspost als het openbaar ministerie nodig worden geacht.

Om diezelfde redenen is het aangewezen dat het openbaar ministerie de consulaire beroepspost om advies vraagt. Voor de beoordeling van de bewijskracht beschikt het openbaar ministerie immers zelf over heel wat mogelijkheden. De consulaire beroepsposen zullen alleen om advies worden gevraagd als dat noodzakelijk is.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht

Art. 13

Wat de buitenlandse documenten betreft, legaliseren de consulaire beroepsposen momenteel alleen de handtekeningen; ze buigen zich niet over de inhoud van de hen overgelegde stukken.

Krachtens het koninklijk besluit van 12 juli 2006 betreffende de legalisatie van buitenlandse rechterlijke beslissingen of authentieke akten (*Belgisch Staatsblad* van 11 januari 2007) kan de consulaire post die *prima facie* een gebrek vaststelt, zijn opmerkingen toevoegen en op verzoek van de Belgische overheid en op haar kosten onderzoek doen.

Bij dossiers in verband met schijnhuwelijken rijst meer bepaald het probleem dat documenten worden overgelegd waaraan onvoldoende bewijskracht kan worden ontleend (bijvoorbeeld valse of vervalste documenten).

De ambtenaar van de burgerlijke stand kan bij een vermoeden van valsheid in geschrifte de politie of het parket inschakelen. De politie kan inderdaad een beroep doen op de Centrale dienst voor de bestrijding van valsheden van de federale gerechtelijke politie.

De consulaire posen zijn evenwel bij uitstek geschikt om de bewijskracht van documenten na te gaan. Zij zijn

probante des documents. Ils se situent sur place et ont l'expertise des documents délivrés dans les différents pays.

Toutefois, ils ne disposent actuellement d'aucune base légale pour procéder à cette vérification: leurs possibilités de vérification sont basées sur l'arrêté royal du 12 juillet 2006 précité et sur la circulaire du 14 décembre 2006 portant instructions en matière de légalisation (*Moniteur belge* du 11 janvier 2007). Ces instruments seront adaptés, le cas échéant, à la nouvelle procédure.

Cet article confère la compétence légale aux postes consulaires de carrière de vérifier la conformité des documents qui leur sont soumis par les autorités belges avec les articles 26 et 28 du Code de droit international privé. Le poste consulaire de carrière peut également lancer l'enquête, d'initiative, pour les documents qui lui sont soumis.

L'enquête ne peut être demandée ou lancée qu'en cas de doutes sérieux qu'il n'est pas satisfait aux conditions établies aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé.

L'avis n'a pas d'influence sur la légalisation éventuelle des documents.

La légalisation est effectivement régie par l'arrêté royal du 12 juillet 2006 relatif à la légalisation de décisions judiciaires ou actes authentiques étrangers et la circulaire du 14 décembre 2006 portant instructions en matière de légalisation.

La légalisation est la formalité par laquelle les agents diplomatiques ou consulaires attestent de la véracité de la signature, de la qualité en laquelle le signataire de l'acte a agi et, le cas échéant, de l'identité du sceau ou timbre dont l'acte est revêtu (article 30 du Code de droit international privé).

L'enquête est en principe réalisée par les propres services du poste consulaire de carrière. Vu la répartition géographique des postes consulaires de carrière, qui conduit parfois à ce qu'une enquête soit réalisée à des milliers de kilomètres du poste consulaire de carrière territorialement compétent, il est prévu qu'il peut être fait appel au poste consulaire de carrière d'un autre État membre de l'Union européenne ou aux autorités officielles du pays (police, parquet, administration communale) dans lequel l'enquête est réalisée.

ter plaatse en zijn vertrouwd met de diverse documenten die in de verschillende landen worden afgegeven.

Momenteel beschikken ze echter niet over enige rechtsgrond om dat onderzoek te voeren: hun verificatiemogelijkheden stoelen op voornoemd koninklijk besluit van 12 juli 2006 en op omzendbrief van 14 december 2006 houdende instructies inzake legalisatie (*Belgisch Staatsblad* van 11 januari 2007). Die instrumenten zullen in voorkomend geval worden aangepast aan de nieuwe procedure.

Ingevolge dit artikel worden de consulaire beroeps-posten er wettelijk voor bevoegd na te gaan of de documenten die hen door de Belgische autoriteiten worden overgelegd, sporen met de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht. Voorts kan de consulaire beroeps-post de hem overgelegde documenten op eigen initiatief onderzoeken.

Het onderzoek mag alleen worden aangevraagd of aangevat als er ernstige vermoedens zijn dat niet is voldaan aan de voorwaarden bedoeld in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht.

Het advies heeft geen invloed op de eventuele legalisatie van de documenten.

De legalisatie wordt geregeld door het koninklijk besluit van 12 juli 2006 betreffende de legalisatie van buitenlandse rechterlijke beslissingen of authentieke akten en de omzendbrief van 14 december 2006 houdende instructies inzake legalisatie.

De legalisatie is de vormprocedure waarbij de diplomatieke of consulaire ambtenaren een bevestigende verklaring afgeven omtrent de echtheid van de handtekening, de hoedanigheid waarin de ondertekenaar van het stuk heeft gehandeld en, in voorkomend geval, van de identiteit van het zegel of het stempel op het stuk (artikel 30 van het Wetboek van internationaal privaatrecht).

Het onderzoek wordt in principe verricht door de diensten van de consulaire beroeps-post. Door de geografische spreiding van de consulaire beroeps-posten moet het onderzoek soms worden verricht op duizenden kilometers afstand van de territoriaal bevoegde consulaire beroeps-post; daarom wordt bepaald dat een beroep kan worden gedaan op de consulaire beroeps-posten van de andere lidstaten van de Europese Unie of op de officiële autoriteiten (politie, parket, gemeentebestuur) van het land waar het onderzoek wordt verricht.

La procédure est basée sur l'arrêté royal et la circulaire précités. Il est important que tout avis négatif soit spécialement motivé.

La loi prévoit également la possibilité d'une contre-enquête. Afin d'éviter que la contre-enquête soit utilisée en vue de laisser expirer les délais en cours, il est prévu que la contre-enquête suspend les délais légaux en cours, en particulier le délai de 4 mois dans lequel l'officier de l'état civil (article 63, § 4, alinéa 3, du Code civil) ou le dépositaire du document ou du registre (article 31, § 2, alinéa 3, du Code de droit international privé) doit prendre une décision.

Les coûts de l'enquête sont à charge de la ou des personnes sur qui porte le document ou de la personne qui produit le document en cas d'une décision définitive selon laquelle il n'est pas satisfait aux conditions relatives à la force probante. Dans les autres cas, les coûts sont à charge de l'État belge.

Les autres modalités relatives aux coûts, comme par exemple un éventuel coût maximum ou un régime de cautionnement, seront fixées dans un arrêté royal. L'arrêté royal a, entre autres, pour but d'exercer un contrôle sur les coûts, de sorte que les personnes intéressées ne subiront pas des coûts exorbitants et non contrôlés.

L'avis du poste consulaire de carrière n'est évidemment pas contraignant pour l'autorité qui a demandé l'avis. Ainsi, il entre par exemple dans les responsabilités de l'officier de l'état civil de prendre une décision quant à la force probante des documents qui lui sont soumis dans le cadre de la déclaration d'un mariage et sa décision devra en tout état de cause être motivée.

Art. 14

Certaines autorités étrangères demandent un certificat de non-empêchement à mariage aux belges qui souhaitent se marier à l'étranger. Il doit ressortir de ce certificat qu'aucune objection légale n'existe selon le droit belge pour contracter mariage. Les postes consulaires de carrière délivrent ce certificat sur la base d'une circulaire du 12 mai 2009 du ministre des Affaires étrangères.

Cet article vise à donner une base légale à la délivrance du certificat de non-empêchement à mariage.

De procedure is gebaseerd op het koninklijk besluit en de omzendbrief die hierboven zijn genoemd. Er zij op gewezen dat elk negatief advies met bijzondere redenen moet worden omkleed.

Voorts voorziet de wet in de mogelijkheid van een tegenonderzoek. Opdat het tegenonderzoek niet zou worden gebruikt om de lopende termijnen te overbruggen, wordt bepaald dat bij een tegenonderzoek de wettelijke termijnen worden opgeschort, met name de termijn van vier maanden waarbinnen de ambtenaar van de burgerlijke stand (artikel 63, § 4, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek) of de bewaarder van het document of het register (artikel 31, § 2, derde lid, van het Wetboek van internationaal privaatrecht) een beslissing moet nemen.

De onderzoekskosten zijn voor rekening van de persoon of personen op wie het document betrekking heeft, of van de persoon die het document overlegt ingeval definitief is vastgesteld dat niet is voldaan aan de voorwaarden inzake de bewijskracht. In de andere gevallen zijn de kosten voor rekening van de Belgische Staat.

Een koninklijk besluit zal de nadere regels in verband met de kosten bepalen, zoals bijvoorbeeld eventuele maximumkosten of een waarborgregeling. Het koninklijk besluit heeft onder meer tot doel een toezicht op de kosten in te stellen, zodat de betrokkenen geen buitensporige en ongecontroleerde kosten krijgen opgelegd.

Het advies van de consulaire beroepspost is vanzelfsprekend niet bindend voor de overheid die het advies heeft gevraagd. Zo draagt bijvoorbeeld de ambtenaar van de burgerlijke stand de verantwoordelijkheid om te beslissen over de bewijskracht van de documenten die hem worden voorgelegd in het kader van de aangifte van een huwelijk, en zijn beslissing moet in ieder geval met redenen omkleed zijn.

Art. 14

Aan Belgen die in het buitenland wensen te huwen, wordt door sommige buitenlandse overheden een attest van geen huwelijksbeletsel gevraagd. Uit dat attest moet blijken dat er naar Belgisch recht geen wettelijk beletsel bestaat om in het huwelijk te treden. De consulaire beroepsposen leveren dit attest af op grond van een omzendbrief van 12 mei 2009 van de minister van Buitenlandse Zaken.

Dit artikel strekt ertoe in een wettelijke grondslag te voorzien voor de aflevering van het attest van geen huwelijksbeletsel.

Le poste consulaire de carrière ne délivrera ce certificat que si l'autorité étrangère le demande. Il faut donc que ce document soit exigé par le droit étranger applicable de cette autorité.

Le poste consulaire de carrière délivrera le certificat s'il ressort de l'enquête que le requérant satisfait, selon le droit belge, aux qualités et conditions prescrites pour pouvoir contracter mariage. Ces qualités et conditions figurent dans les articles 144 à 164 du Code civil. Cela signifie qu'il doit également être satisfait à l'article 146*bis* et que le certificat ne peut être délivré si le mariage projeté concerne un mariage simulé.

Le poste consulaire de carrière peut décider de délivrer le certificat mais ne peut lui-même en refuser la délivrance. Si le poste consulaire de carrière émet des doutes sérieux quant à la question de savoir si le requérant répond aux qualités et conditions, il communique la demande au procureur du Roi. Le procureur du Roi peut ensuite s'opposer à la délivrance du certificat dans les deux mois. Ce délai peut également être prolongé de deux mois moyennant décision motivée.

Le tribunal de première instance peut suspendre l'opposition, à la demande de la personne qui demande le certificat.

CHAPITRE 6

Dispositions transitoires

Art. 15

Cet article insère une disposition transitoire selon laquelle les personnes qui ont déjà déclaré leur mariage restent soumises aux dispositions applicables au moment de leur déclaration. On évite ainsi qu'elles soient confrontées à une prolongation éventuelle des délais après qu'elles ont déclaré leur mariage. Dans la planification de leur mariage, elles ont, en effet, pu tenir compte des délais déjà en vigueur et il serait déraisonnable de, soudainement, prolonger ces délais après la déclaration de mariage.

De consulaire beroepspost zal dit attest slechts afleveren indien de buitenlandse overheid het vraagt. Het document moet dus vereist zijn door het voor die overheid toepasselijk buitenlands recht.

De consulaire beroepspost zal het attest afleveren indien na onderzoek blijkt dat de aanvrager volgens Belgisch recht voldoet aan de voorgeschreven hoedanigheden en voorwaarden om een huwelijk te mogen aangaan. Die hoedanigheden en voorwaarden zijn vervat in de artikelen 144 tot 164 van het Burgerlijk Wetboek; zulks betekent dat ook moet voldaan zijn aan artikel 146*bis* van hetzelfde Wetboek, en dat het attest niet mag worden uitgereikt indien het voorgenomen huwelijk een schijnhuwelijk betreft.

De consulaire beroepspost kan beslissen om het attest af te leveren, maar kan niet zelf weigeren het af te geven. Indien de consulaire beroepspost er ernstig aan twijfelt of de aanvrager voldoet aan de hoedanigheden en voorwaarden, zal hij de aanvraag bezorgen aan de procureur des Konings; deze kan zich vervolgens binnen een termijn van twee maanden verzetten tegen de uitreiking van het attest. Die termijn kan, mits een en ander met redenen wordt omkleed, verlengd worden met twee maanden.

Opheffing van het verzet is mogelijk door de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de aanvrager van het attest.

HOOFDSTUK 6

Overgangsbepalingen

Art. 15

Dit artikel voorziet in de instelling van een overgangsbepaling, waardoor de personen die reeds aangifte hebben gedaan van hun huwelijk, onderworpen blijven aan de bepalingen die van kracht waren op het ogenblik dat zij aangifte deden. Zo wordt voorkomen dat zij worden geconfronteerd met een mogelijke verlenging van de termijnen nadat zij reeds aangifte hebben gedaan. Bij de planning van hun huwelijk hebben zij immers rekening kunnen houden met de vigerende termijnen, en het ware onredelijk om die na hun aangifte plots te verlengen.

Art. 16

La nouvelle réglementation relative à la délivrance du certificat de non-empêchement à mariage ne s'appliquera qu'aux nouvelles demandes, à savoir les demandes introduites après l'entrée en vigueur de la loi.

CHAPITRE 7

Entrée en vigueur

Art. 17

Concernant les articles 9 à 14, en application de la règle de droit commun, la présente loi entrera en vigueur le dixième jour suivant sa publication au *Moniteur belge*. Cet article prévoit toutefois une exception pour l'article 63, § 3/1, du Code civil, inséré par l'article 9 de la présente proposition de loi, et l'article 167, alinéa 2, du même Code, inséré par l'article 11 de la présente proposition de loi, qui entreront en vigueur à la date fixée par le Roi.

Le Roi pourra ainsi faire entrer ces articles en vigueur à la même date que l'arrêté d'exécution relatif à la banque de données.

Thierry GIET (PS)
Rachid MADRANE (PS)
Valérie DÉOM (PS)
Özlem ÖZEN (PS)
Yvan MAYEUR (PS)

Art. 16

De nieuwe regeling in verband met de aflevering van het attest van geen huwelijksbelet zal alleen van toepassing zijn op de nieuwe aanvragen, anders gesteld de aanvragen die na de inwerkingtreding van de wet worden gedaan.

HOOFDSTUK 7

Inwerkingtreding

Art. 17

De artikelen 9 tot en met 14 van deze wet zullen, met toepassing van de gemeenrechtelijke regel, in werking treden op de tiende dag na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*. Dit artikel voorziet evenwel in een uitzondering voor de artikelen 63, § 3/1 van het Burgerlijk Wetboek (een invoeging waarin artikel 9 van dit wetsvoorstel voorziet) en 167, tweede lid, van hetzelfde Wetboek (een invoeging waarin artikel 11 van dit wetsvoorstel voorziet), die in werking zullen treden op de door de Koning bepaalde datum.

Op die manier zal de Koning deze artikelen op hetzelfde ogenblik in werking kunnen doen treden als het uitvoeringsbesluit met betrekking tot de gegevensbank.

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE PREMIER****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2**Création d'une banque de données****Art. 2**

En vue de prévenir et de lutter contre les mariages simulés, tels que définis à l'article 146*bis* du Code civil, une banque de données est créée au sein du service désigné par le Roi, qui est le responsable du traitement des données.

Art. 3

La banque de données permet de traiter les données suivantes, relatives aux mariages qui peuvent donner lieu à un avantage en matière de séjour, lié au statut d'époux:

1. le sursis à l'établissement d'un acte de déclaration, tel que visé à l'article 63, § 4, alinéa trois, du Code civil;

2. une enquête visée à l'article 20/1 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire, l'avis du poste consulaire qui en découle ainsi que l'éventuelle contre-enquête et son résultat;

3. le refus de dresser un acte de déclaration visé à l'article 63, § 4, alinéas 1er et 2, du Code civil;

4. la déclaration de mariage;

5. le sursis à la célébration d'un mariage et l'avis du procureur du Roi visé à l'article 167, alinéa 2, du Code civil;

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK 1****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2**Oprichting van een gegevensbank****Art. 2**

Met het oog op het voorkomen en bestrijden van schijnhuwelijken zoals gedefinieerd in artikel 146*bis* van het Burgerlijk Wetboek, wordt een gegevensbank opgericht binnen de door de Koning aangewezen dienst, die verantwoordelijk is voor de verwerking van de gegevens.

Art. 3

De gegevensbank maakt de verwerking mogelijk van de volgende gegevens met betrekking tot huwelijken die aanleiding kunnen geven tot het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde:

1. een uitstel van de opmaak van een akte van aangifte als bedoeld bij artikel 63, § 4, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek;

2. een onderzoek als bedoeld bij artikel 20/1 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het advies van de consulaire beroepspost dat daaruit volgt en resultaat ervan;

3. de weigering tot opmaak van een akte van aangifte als bedoeld bij artikel 63, § 4, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek;

4. de aangifte van een huwelijk;

5. het uitstel van een huwelijk en het advies van de procureur des Konings als bedoeld bij artikel 167, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek;

6. le refus de célébrer un mariage visé à l'article 167, alinéa 1er, du Code civil;

7. la demande de l'annulation et l'annulation d'un mariage sur la base de l'article 184 du Code civil, en contravention à l'article 146*bis* du Code civil;

8. les décisions de reconnaissance ou de refus de reconnaissance d'actes étrangers de mariage ou de relations de cohabitation équivalentes au mariage, visées à l'article 27 du Code de droit international privé et l'avis du procureur du Roi visé à l'article 31, § 2, alinéa 3, du Code de droit international privé;

9. les décisions relatives au certificat de non-empêchement à mariage, visé à l'article 20/2 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire;

10. les procédures de recours concernant les décisions mentionnées ci-dessus et les décisions qui en découlent.

Art. 4

Les données visées à l'article 3, 1° à 6°, sont effacées cinq ans après la décision définitive du refus de célébrer le mariage.

En cas de refus de dresser l'acte de déclaration de mariage, les données visées à l'article 3, 1° à 4°, sont néanmoins effacées cinq ans après la décision définitive de refus de dresser l'acte de déclaration.

Si le mariage n'a pas été célébré, ou s'il n'a pas été pris de décision de refus de célébrer le mariage dans les cinq ans qui suivent l'accusé de réception visé à l'article 64, § 1er, alinéa 1er, du Code civil, les données visés à l'article 3, 1° à 6°, sont effacées.

Les données visées à l'article 3, 7°, 8° et 9° sont effacées cinq ans après, respectivement, la décision définitive d'annulation, de reconnaissance ou de refus de reconnaissance et de délivrance du certificat de non-empêchement à mariage.

Les données visées à l'article 3, 10°, sont effacées cinq ans après le moment où la décision est devenue définitive.

6. de weigering om een huwelijk te voltrekken als bedoeld bij artikel 167, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek;

7. de vordering tot nietigverklaring en de nietigverklaring van een huwelijk op grond van artikel 184 van het Burgerlijk Wetboek met overtreding van artikel 146*bis* van het Burgerlijk Wetboek;

8. de beslissingen tot erkenning of tot weigering van de erkenning van buitenlandse akten van huwelijk of relaties van samenleven gelijkwaardig aan het huwelijk als bedoeld bij artikel 27 van het Wetboek van internationaal privaatrecht en het advies van de procureur des Konings als bedoeld bij artikel 31, § 2, derde lid, van hetzelfde Wetboek;

9. de beslissingen met betrekking tot het attest van geen huwelijksbeletsel als bedoeld bij artikel 20/2 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht;

10. de beroepsprocedures aangaande de bovenvermelde beslissingen en de beslissingen die eruit voortvloeien.

Art. 4

De gegevens bedoeld in artikel 3, 1° tot 6°, worden gewist vijf jaar na de definitieve beslissing om het huwelijk niet te voltrekken.

Ingeval van een weigering van opmaak van aangifte van huwelijk, worden de gegevens bedoeld in artikel 3, 1° tot 4°, evenwel gewist vijf jaar na de definitieve beslissing tot weigering van opmaak van de akte van aangifte.

Indien het huwelijk niet werd voltrokken of er geen beslissing tot weigering om het huwelijk te voltrekken werd genomen binnen vijf jaar na het bericht van ontvangst bedoeld in artikel 64, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, worden de gegevens bedoeld in artikel 3, 1° tot 6°, gewist.

De gegevens bedoeld in artikel 3, 7°, 8° en 9°, worden gewist vijf jaar na de definitieve beslissing over respectievelijk de nietigverklaring, de erkenning of de weigering tot erkenning en de aflevering van het attest van geen huwelijksbeletsel.

De gegevens bedoeld in artikel 3, 10°, worden gewist vijf jaar nadat de beslissing definitief is geworden.

Toutes les données sont, dans tous les cas, effacées un an après la célébration du mariage. Si le divorce est prononcé avant la fin de ce délai d'un an, les données sont effacées un an après la célébration du mariage.

Art. 5

§ 1er. Ont, sous l'autorité de leurs ministres de tutelle respectifs, accès à la banque de données pour y encoder et y consulter des données:

1. les officiers de l'état civil, dans le cadre de l'exercice de leurs tâches, en application des articles 63 et 167 du Code civil, et lorsqu'ils doivent se prononcer sur la reconnaissance d'un acte de mariage étranger, conformément à l'article 27 du Code de droit international privé;

2. le ministère public, dans le cadre de l'exercice de ses compétences relatives aux articles 167 et 184 du Code civil, à l'article 31 du Code de droit international privé et à l'article 20/2 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire ainsi que dans le cadre de la recherche et la poursuite des infractions en matière de mariages simulés;

3. l'Office des étrangers:

a) dans le cadre de l'exercice de ses compétences prévues à l'article 81 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et en cas d'infractions à l'article 79*bis* de la même loi, et seulement lorsqu'il y a des indices sérieux d'une infraction à l'article 79*bis*;

b) dans le cadre de ses compétences prévues à l'article 10*ter*, § 3, et à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, 4°, de la même loi;

c) dans le cadre de ses compétences prévues aux articles suivants de la même loi:

i. 11, § 2, alinéa 1er, 4°;

ii. 13, § 4, alinéa 1er, 5°;

iii. 18, § 2;

iv. 42*ter*, § 1er, alinéa 1er, 4°;

v. 42*quater*, § 1er, alinéa 1er, 4°;

vi. 42*septies*;

Alle gegevens worden in ieder geval gewist één jaar na de voltrekking van het huwelijk. Indien de echtscheiding wordt uitgesproken voor het einde van die termijn van één jaar, worden de gegevens gewist vijf jaar na de voltrekking van het huwelijk.

Art. 5

§ 1. Tot de gegevensbank hebben, voor het inbrengen en opvragen van gegevens onder het gezag van hun respectieve voogdijministers, toegang:

1. de ambtenaren van de burgerlijke stand in het kader van de uitoefening van hun taken in toepassing van de artikelen 63 en 167 van het Burgerlijk Wetboek en indien zij moeten oordelen over de erkenning van een buitenlandse huwelijksakte overeenkomstig artikel 27 van het Wetboek van internationaal privaatrecht;

2. het openbaar ministerie in het kader van de uitoefening van zijn bevoegdheden met betrekking tot de artikelen 167 en 184 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht en artikel 20/2 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht evenals in het kader van de opsporing en vervolging van misdrijven inzake schijnhuwelijken;

3. de Dienst Vreemdelingenzaken:

a) in het kader van de uitoefening van zijn bevoegdheden bepaald bij artikel 81 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen in geval van misdrijven tegen artikel 79*bis* van dezelfde wet;

b) in het kader van de uitoefening van zijn bevoegdheden bepaald bij artikel 10*ter*, § 3 en artikel 11, § 1, 4°, van dezelfde wet;

c) in het kader van de uitoefening van zijn bevoegdheden bepaald bij de volgende artikelen van dezelfde wet:

i. 11, § 2, eerste lid, 4°;

ii. 13, § 4, eerste lid, 5°;

iii. 18, § 2;

iv. 42*ter*, § 1, eerste lid, 4°;

v. 42*quater*, § 1, eerste lid, 4°;

vi. 42*septies*;

d) s'il est tenu de se prononcer sur la reconnaissance d'un acte de mariage étranger, conformément à l'article 27 du Code de droit international privé;

4. les postes consulaires de carrière, lorsqu'ils agissent dans leur qualité d'officier de l'état civil ou sur la base des articles 20/1 et 20/2 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire.

§ 2. Dans les cas visés au § 1er, 3°, b, l'Office des étrangers a uniquement accès aux données visées à l'article 3, 2°, et 6° jusqu'à 10°.

Dans les cas visés au § 1er, 3°, c, l'Office des étrangers a uniquement accès aux données visées à l'article 3, 7° et 10°.

Dans les cas visés au § 1er, 3°, d, l'Office des étrangers a uniquement accès aux données visées à l'article 3, 6° jusqu'à 10°.

§ 3. Seuls les fonctionnaires de l'Office des Etrangers, nommément désignés par écrit, ont accès aux données.

§ 4. Dès qu'ils disposent de données visées à l'article 3, les autorités visées au § 1er sont tenues d'encoder ces données dans la banque de données.

Art. 6

La Commission de la protection de la vie privée est chargée de contrôler le traitement des données, le respect des règles en matière d'accessibilité de la banque de données et l'envoi des données à la banque de données.

Art. 7

Le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après avis de la Commission de la protection de la vie privée, fixe les modalités de création et de tenue de la banque de données, de l'encodage et du traitement des données, de l'accès aux données ainsi que de la composition et du fonctionnement de l'organe de contrôle et détermine le statut de ses membres.

d) indien zij moet oordelen over de erkenning van een buitenlandse huwelijksakte overeenkomstig artikel 27 van het Wetboek van internationaal privaatrecht;

4. de consulaire beroepsposen wanneer zij optreden in hun hoedanigheid van ambtenaar van de burgerlijke stand of op basis van de artikelen 20/1 en 20/2 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht.

§ 2. In de in § 1, 3°, b., bedoelde gevallen heeft de Dienst Vreemdelingenzaken alleen toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 3, 2° en 6° tot en met 10°.

In de in § 1, 3°, c., bedoelde gevallen heeft de Dienst Vreemdelingenzaken alleen toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 3, 7° en 10°;

In de in § 1, 3°, d., bedoelde gevallen heeft de Dienst Vreemdelingenzaken alleen toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 3, 6° tot en met 10°.

§ 3. Enkel de schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren van de Dienst Vreemdelingenzaken hebben toegang tot de gegevens.

§ 4. Zodra ze beschikken over de gegevens bedoeld in artikel 3, zijn de overheden bedoeld in § 1 verplicht deze gegevens in de gegevensbank in te brengen.

Art. 6

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is belast met de controle op de verwerking van de gegevens, de naleving van de regels inzake de toegankelijkheid van de gegevensbank en de toezending van de gegevens aan de gegevensbank.

Art. 7

Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Minister-raad en nadat het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ingewonnen, bepaalt de Koning de nadere regels inzake de oprichting en het beheer van de gegevensbank, de inbreng en de verwerking van de gegevens, de toegang tot de gegevens, alsook inzake de samenstelling en de werking van het controleorgaan, en stelt Hij het statuut van de leden van dat orgaan vast.

Art. 8

La banque de données ne peut pas contenir de données raciales ou ethniques, ni de données relatives aux convictions religieuses.

La collecte, le traitement et le transfert des données se déroulent conformément aux dispositions y afférentes de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée.

CHAPITRE 3

Modifications au Code civil

Art. 9

À l'article 63 du Code civil, rétabli par la loi du 4 mai 1999 et modifié par la loi du 10 mars 2010, sont apportées les modifications suivantes:

1. le paragraphe 2, alinéa 2, est remplacé par ce qui suit:

“Sans préjudice du délai visé au § 4, l'officier de l'état civil dresse acte de cette déclaration dans le mois de la délivrance de l'accusé de réception visé à l'article 64, § 1er, alinéa 1er.”;

2. il est inséré un paragraphe 3/1, rédigé comme suit:

“§ 3/1. L'officier de l'état civil devant lequel est déclaré un mariage qui, dans le chef d'un des époux, peut donner lieu à l'obtention d'un avantage en matière de séjour lié à l'état de personne mariée, consulte immédiatement, et de plus chaque fois que cela est nécessaire en vue du suivi de la procédure de mariage, la banque de données créée à cet effet visée par la loi du instituant une banque de données et élargissant les compétences des postes consulaires en vue de lutter contre les mariages simulés.”;

3. au paragraphe § 4, les modifications suivantes sont apportées:

a) les deux alinéas suivants, rédigés comme suit, sont insérés entre les alinéas 1er et 2:

“L'officier de l'état civil refuse de dresser l'acte si les documents remis visés à l'article 64 ne remplissent pas les conditions fixées aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé.

Art. 8

De gegevensbank mag geen raciale of etnische gegevens, noch gegevens inzake religieuze overtuiging bevatten.

De inzameling, behandeling en overdracht van de gegevens geschieden in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

HOOFDSTUK 3

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek

Art. 9

In artikel 63 van het Burgerlijk Wetboek, hersteld bij de wet van 4 mei 1999 en gewijzigd bij de wet van 10 maart 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. paragraaf 2, tweede lid, wordt vervangen als volgt:

“Onverminderd de termijn bedoeld in § 4, derde lid, maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand van deze aangifte een akte op binnen een maand na de afgifte van het bericht van ontvangst bedoeld in artikel 64, § 1, eerste lid.”;

2. een paragraaf 3/1s wordt ingevoegd, luidende:

“§ 3/1. De ambtenaar van de burgerlijke stand bij wie aangifte wordt gedaan van een huwelijk dat in hoofde van één van de echtgenoten aanleiding kan geven tot het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat verbonden is aan de staat van gehuwde, raadpleegt onmiddellijk en verder telkens wanneer dit met het oog op de verdere afhandeling van de huwelijksprocedure vereist is, de hiertoe opgerichte gegevensbank als bedoeld bij de wet van ... tot oprichting van een gegevensbank en ter verruiming van de bevoegdheden van de consulaire posten, teneinde schijnhuwelijken tegen te gaan.”;

3. in § 4 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) tussen het eerste en tweede lid worden twee leden ingevoegd, luidende:

“De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert de akte op te maken als de in artikel 64 bedoelde documenten die werden voorgelegd niet voldoen aan de voorwaarden vastgesteld in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht.

En cas de doute sérieux, l'officier de l'état civil peut soumettre les documents pour avis au poste consulaire de carrière dans le ressort duquel le document a été établi, conformément à l'article 20/1 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire. Il en informe le futur époux qui est concerné par le document. Au plus tard quatre mois après la délivrance de l'accusé de réception visé à l'article 64, § 1er, alinéa 1er, il décide si le document remplit les conditions fixées aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé et si l'acte peut être établi. S'il n'a pas reçu l'avis à ce moment, l'avis est réputé favorable.”;

b) dans l'ancien alinéa 2, qui devient l'alinéa 4, les mots “L'officier de l'état civil” sont remplacés par les mots “Dans le cas d'un refus visé aux alinéas 1er et 2, l'officier de l'état civil”;

c) ce paragraphe est complété par l'alinéa suivant:

“Il en est de même lorsque l'officier de l'état civil ne prend pas la décision dans les délais visés à l'alinéa 3 et au § 2, alinéa 2. Dans ce cas, le tribunal se prononce sur l'établissement ou non de l'acte.”.

Art. 10

Dans l'article 64, § 1er, du même Code, rétabli par la loi du 4 mai 1999 et modifié par les lois du 16 juillet 2004 et du 3 décembre 2005, la phrase introductive est complétée par les mots “contre accusé de réception qui est remis après réception de tous les documents”.

Art. 11

À l'article 167 du même Code, rétabli par la loi du 4 mai 1999 et modifié par la loi du 1er mars 2000, sont apportées les modifications suivantes:

1. l'alinéa suivant, rédigé comme suit, est inséré entre les alinéas 1er et 2:

“Il base sa décision sur l'ensemble des données en sa possession, dont les données fournies par les futurs époux et les données contenues dans la banque de données. Les seuls éléments contenus dans la banque

In geval van ernstige twijfel kan de ambtenaar van de burgerlijke stand de documenten voor advies voorleggen aan de consulaire beroepspost binnen wiens ambtsgebied het document werd opgesteld, overeenkomstig artikel 20/1 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht. Hij geeft hiervan kennis aan de aanstaande echtgenoot op wie het document betrekking heeft. Hij beslist ten laatste vier maanden na de afgifte van het bericht van ontvangst bedoeld in artikel 64, § 1, eerste lid, of het document voldoet aan de voorwaarden vastgesteld in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht en of de akte mag worden opgemaakt. Indien hij op dat moment het advies niet heeft ontvangen, wordt het advies geacht gunstig te zijn.”;

b) in het vroegere tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “De ambtenaar van de burgerlijke stand brengt” vervangen door de woorden “In geval van een weigering bedoeld in het eerste en het tweede lid, brengt de ambtenaar van de burgerlijke stand”;

c) er wordt een zevende lid toegevoegd, luidende:

“Hetzelfde geldt indien de ambtenaar van de burgerlijke stand geen beslissing neemt binnen de termijnen bedoeld in het derde lid en in § 2, eerste lid. In dat geval doet de rechtbank uitspraak over het al dan niet opmaken van de akte.”.

Art. 10

In artikel 64, § 1, eerste lid van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 4 mei 1999 en gewijzigd bij de wetten van 16 juli 2004 en 3 december 2005, worden de woorden “, tegen bericht van ontvangst, dat wordt afgeleverd na ontvangst van alle documenten,” ingevoegd tussen de woorden “burgerlijke stand” en de woorden “voor ieder”.

Art. 11

In artikel 167 van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 4 mei 1999 en gewijzigd bij de wet van 1 maart 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Hij baseert zijn beslissing op het geheel van gegevens waarover hij beschikt, waaronder de gegevens aangebracht door de aanstaande echtgenoten en de gegevens die voorkomen in de gegevensbank. Louter op

de données ne peuvent fonder une décision de refus de célébrer le mariage.”;

2. à l’alinéa 2, qui devient l’alinéa 3, sont apportées les modifications suivantes:

a) le mot “précédent” est remplacé par le mot “1er”;

b) l’alinéa est complété par les phrases suivantes:

“Le procureur du Roi peut, par décision motivée, prolonger ce délai de deux mois. Dans ce cas, il notifie sa décision à l’officier de l’état civil. Cette prolongation n’est pas possible si un avis visé à l’article 63, § 4, alinéa 3, a été demandé concernant le mariage en question”.

CHAPITRE 4

Modifications au Code de droit international privé

Art. 12

À l’article 31 du Code de droit international privé, sont apportées les modifications suivantes:

1. dans le § 1er, l’alinéa 1er est complété par les mots “et à l’article 28”;

2. le § 1er, alinéa 3, est complété par les mots suivants:

“Il en est de même lorsqu’il ne prend pas la décision dans le délai visé au § 2, alinéa 5. Dans ce cas, le tribunal se prononce sur la mention ou la transcription.”;

3. le § 2 est complété par les deux alinéas suivants, rédigés comme suit:

“En cas de doute sérieux, le ministère public peut soumettre le document pour avis au poste consulaire de carrière dans le ressort duquel la décision a été prononcée ou l’acte authentique établi, conformément à l’article 20/1 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire.

Au plus tard dans le mois après l’accusé de réception remis après réception du document, le dépositaire de l’acte ou du registre décide s’il peut procéder à la mention ou à la transcription. En cas de transmission

grond van de in de gegevensbank opgeslagen gegevens mag niet worden geweigerd het huwelijk te voltrekken.”;

2. in het vroegere tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het woord “vorige” wordt vervangen door het woord “eerste”;

b) het lid wordt aangevuld met de volgende zinnen:

“De procureur des Konings kan, bij een met redenen omklede beslissing, die termijn met twee maanden verlengen. In dat geval brengt hij zijn beslissing ter kennis van de ambtenaar van de burgerlijke stand. Deze verlenging is niet mogelijk indien over het desbetreffende huwelijk om een advies is verzocht als bedoeld bij artikel 63, § 4, derde lid.”.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht

Art. 12

In artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. paragraaf 1, eerste lid, wordt aangevuld met de woorden “en artikel 28”;

2. paragraaf 1, derde lid, wordt aangevuld als volgt:

“Hetzelfde geldt indien hij geen beslissing neemt binnen de termijnen bedoeld in § 2, vijfde lid. In dat geval doet de rechtbank uitspraak over de vermelding of overschrijving.”;

3. paragraaf 2 wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“In geval van ernstige twijfel kan het openbaar ministerie het document voor advies voorleggen aan de consulaire beroepspost binnen wiens ambtsgebied de beslissing werd uitgesproken of de authentieke akte werd opgesteld, overeenkomstig artikel 20/1 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht.

De bewaarder van de akte of van het register beslist ten laatste een maand na het bericht van ontvangst afgeleverd na ontvangst van het document of hij kan overgaan tot de vermelding of de overschrijving. Ingeval

de l'acte ou de la décision au ministère public, ce délai est prolongé de deux mois. En cas de demande d'avis au poste consulaire, ce délai est de nouveau prolongé de deux mois.”.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire

Art. 13

Dans la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire, il est inséré un article 20/1, rédigé comme suit:

“Art. 20/1. § 1er. Les autorités belges auxquelles il est soumis une décision judiciaire étrangère ou un acte authentique étranger peuvent, en cas de doute sérieux quant au respect des conditions fixées à l'article 26 ou 28 du Code de droit international privé, soumettre, pour avis, le document au poste consulaire de carrière dans le ressort duquel la décision a été prononcée ou l'acte authentique établi.

Le poste consulaire de carrière peut également lancer cette enquête, d'initiative, aux mêmes conditions pour les documents qui lui sont soumis.

§ 2. L'enquête est réalisée par le poste consulaire de carrière même, via les services équipés spécifiquement à cette fin du poste consulaire de carrière d'un autre État membre de l'Union européenne ou les autorités officielles du pays dans lequel la décision judiciaire ou l'acte authentique, mis en doute quant au respect des conditions fixées à l'article 26 ou 28 du Code de droit international privé, a été établi.

Les autorités locales ou centrales étrangères compétentes ayant assisté à l'événement décrit dans l'acte peuvent être consultées dans le cadre de cette enquête.

§ 3. Le document fait mention de l'enquête et de son résultat.

van verzending van de akte of van de beslissing aan het openbaar ministerie, wordt deze termijn verlengd met een periode van twee maanden. Ingeval van een aanvraag tot advies aan de consulaire beroepspost, wordt deze termijn nogmaals verlengd met een periode van twee maanden.”.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 31 december 1851 betreffende de consulaten en de consulaire rechtsmacht

Art. 13

In de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht wordt een artikel 20/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 20/1. § 1. De Belgische overheden aan wie een buitenlandse rechterlijke beslissing of authentieke akte wordt voorgelegd kunnen, in geval van ernstige twijfel met betrekking tot de naleving van de voorwaarden gesteld door artikel 26 of artikel 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht, het document voor advies voorleggen aan de consulaire beroepspost binnen wiens ambtsgebied de beslissing werd uitgesproken of de authentieke akte werd opgesteld.

De consulaire beroepspost kan onder dezelfde voorwaarden ook op eigen initiatief dit onderzoek starten met betrekking tot de documenten die haar worden voorgelegd.

§ 2. Het onderzoek wordt door de consulaire beroepspost zelf uitgevoerd of via de hiertoe specifiek uitgeruste diensten van de consulaire beroepspost van een andere lidstaat van de Europese Unie, dan wel door de officiële autoriteiten van het land dat de rechterlijke beslissing heeft uitgesproken of de authentieke akte heeft opgesteld en in verband waarmee twijfel rijst of de voorwaarden die zijn vastgesteld in artikel 26 of artikel 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht in acht werden genomen.

Bij dat onderzoek kunnen de bevoegde buitenlandse centrale of lokale overheden die bij de in de akte beschreven gebeurtenis aanwezig waren, worden bevraagd.

§ 3. Van het onderzoek en het resultaat ervan wordt melding gemaakt op het document.

L'agent diplomatique ou consulaire mentionne sur une feuille annexée ses remarques, les constatations qu'il a faites au cours de l'enquête et, en cas d'avis négatif, sa motivation spéciale.

§ 4. Les personnes sur lesquelles le document porte peuvent demander une contre-enquête.

Les délais légaux qui courent en cas d'application du § 1er sont suspendus pour la durée de la contre-enquête, jusqu'à la transmission de celle-ci à l'autorité visée au paragraphe 1er.

§ 5. S'il ressort d'une décision définitive que le document ne satisfait pas aux conditions fixées aux articles 26 et 28 du Code de droit international privé, les éventuels coûts de l'enquête effectuée par des tiers, à la demande du poste consulaire de carrière, et de la contre-enquête, sont à charge de la personne qui se prévaut du document.

Les modalités relatives à la fixation des coûts et à leur contrôle sont fixées par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres.”

Art. 14

Dans la même loi, il est inséré un article 20/2, rédigé comme suit:

“Art. 20/2. Le chef d'un poste consulaire de carrière peut délivrer à des Belges qui souhaitent contracter mariage dans le ressort de son poste, à leur demande, un certificat de non-empêchement à mariage d'où il ressort qu'aucune objection légale n'existe, selon le droit belge, à l'égard du mariage, si l'autorité étrangère exige la production de ce certificat.

Le certificat n'est délivré que s'il ressort de l'enquête que le requérant satisfait, selon le droit belge, aux qualités et conditions requises pour pouvoir contracter mariage.

Lors de la demande du certificat, les requérants doivent élire domicile en Belgique pour la correspondance et les notifications.

En cas de doute sérieux quant aux qualités et conditions requises pour pouvoir contracter mariage, le chef du poste consulaire de carrière communique la demande de certificat au procureur du Roi compétent et en informe le requérant.

De diplomatieke of consulaire ambtenaar voegt zijn opmerkingen, de vaststellingen die hij heeft gedaan tijdens het onderzoek en, indien het een negatief advies betreft, zijn bijzondere redenen, toe op een vastgehecht blad.

§ 4. De personen op wie het document betrekking heeft, kunnen een tegenonderzoek vragen.

De wettelijke termijnen die lopen in geval van toepassing van § 1, worden geschorst voor de duur van het tegenonderzoek tot aan verzending ervan aan de overheid bedoeld in § 1.

§ 5. Als uit een definitieve beslissing blijkt dat het document niet voldoet aan de voorwaarden vastgesteld in de artikelen 26 en 28 van het Wetboek van internationaal privaatrecht, vallen de eventuele kosten van het onderzoek verricht door derden in opdracht van de consulaire beroepspost en van het tegenonderzoek, ten laste van de persoon die zich op het document beroept.

De nadere regelen met betrekking tot het bepalen van de kosten en de controle hierop, worden vastgesteld door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.”

Art. 14

In dezelfde wet wordt een artikel 20/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 20/2. Het hoofd van een consulaire beroepspost kan aan Belgen die een huwelijk willen aangaan in het ambtsgebied van zijn post, op hun verzoek een attest van geen huwelijksbelet uitreiken waaruit blijkt dat er naar Belgisch recht geen wettelijk bezwaar bestaat tegen het huwelijk, indien de buitenlandse overheid de voorlegging van dit attest eist.

Het attest wordt slechts uitgereikt indien na onderzoek blijkt dat de aanvrager volgens Belgisch recht voldoet aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan.

Bij de aanvraag van het attest moeten de verzoekers woonplaats kiezen in België voor briefwisseling en betekeningen.

Het hoofd van de consulaire beroepspost zendt, bij ernstige twijfel over de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan, de aanvraag van het attest aan de bevoegde procureur des Konings en geeft de verzoeker hiervan kennis.

Dans les deux mois de la réception de la demande du certificat, le procureur du Roi peut s'opposer à sa délivrance. Ce délai peut être prolongé de deux mois par décision motivée. Le cas échéant, il informe les parties intéressées, et le poste consulaire de carrière auquel l'attestation a été demandée, de son opposition motivée.

La suspension de l'opposition peut être demandée dans le mois de la notification de l'opposition devant le tribunal de première instance du ressort du procureur du Roi qui s'est opposé à la délivrance du certificat. Le juge doit statuer à bref délai.

En cas de non-opposition du procureur du Roi dans le délai visé à l'alinéa 5, le chef du poste consulaire de carrière doit procéder à la délivrance du certificat.”

CHAPITRE 6

Dispositions transitoires

Art. 15

Les mariages projetés, en vue desquels les futurs époux ont fait la déclaration avant la date d'entrée en vigueur de la présente loi, restent soumis aux articles 63, 64 et 167 du Code civil, tels qu'ils étaient avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 16

L'article 20/2 de la loi du 31 décembre 1851 sur les consulats et la juridiction consulaire, inséré par l'article 14, n'est pas applicable aux demandes de délivrance d'un certificat de non-empêchement à mariage introduites avant la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

De procureur des Konings kan zich binnen twee maanden nadat hij de aanvraag van het attest heeft ontvangen, verzetten tegen de uitreiking ervan. Die termijn kan bij een met redenen omklede beslissing met twee maanden worden verlengd. In voorkomend geval brengt hij zijn met redenen omkleed verzet ter kennis van de belanghebbende partijen en van de consulaire beroepspost waarbij het attest werd aangevraagd.

De opheffing van het verzet kan binnen een maand na de kennisgeving van het verzet gevraagd worden voor de rechtbank van eerste aanleg van het ambtsgebied van de procureur des Konings die zich verzet heeft tegen de uitreiking van het attest. De rechter moet op korte termijn uitspraak doen.

Indien de procureur des Konings binnen de termijn bedoeld in het vijfde lid, geen verzet heeft aangetekend, moet het hoofd van de consulaire beroepspost overgaan tot de uitreiking van het attest.”

HOOFDSTUK 6

Overgangsbepalingen

Art. 15

De voorgenomen huwelijken waarvan de aanstaande echtgenoten aangifte hebben gedaan vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet, blijven onderworpen aan het bepaalde van de artikelen 63, 64 en 167 van het Burgerlijk Wetboek, zoals die van kracht blijven tot de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 16

Artikel 20/2 van de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, ingevoegd bij artikel 14, is niet van toepassing op de aanvragen tot afgifte van een attest van geen huwelijksbeletsel die werden gedaan vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet.

CHAPITRE 7

Entrée en vigueur

Art. 17

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur des articles 2 à 8.

Les articles 63, § 3/1, inséré par l'article 9, et l'article 167, alinéa 2, inséré par l'article 11, du Code civil, entrent en vigueur à la date fixée par le Roi.

23 novembre 2010

Thierry GIET (PS)
Rachid MADRANE (PS)
Valérie DÉOM (PS)
Özlem ÖZEN (PS)
Yvan MAYEUR (PS)

HOOFDSTUK 7

Inwerkingtreding

Art. 17

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van de artikelen 2 tot en met 8.

Artikel 63, § 3/1, van het Burgerlijk Wetboek ingevoegd bij artikel 9, en artikel 167, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 11, treden in werking op de door de Koning bepaalde datum.

23 november 2010